

Grundläggande granskning av styrelse och nämnder 2021

Dorotea kommun

Mars 2022

*Daniel Brandt
Jens Westin*

Innehållsförteckning

Sammanfattning med rekommendationer	03
Inledning	06
Kommunstyrelsen	08
Bygg- och miljönämnden	13
Gemensam överförmyndarnämnd	17
Bilaga: Sammanställning av revisionsfrågor för alla revisionsobjekt	21

Sammanfattning

Sammanfattande revisionell bedömning

Granskningsområde	Kommunstyrelsen	Bygg- och miljönämnden	Gemensam överförmyndarnämnd
Ändamålsenlighet	E/T	E/T	Röd
Ekonomiskt tillfredsställande	Röd	Grön	Grön
Intern kontroll	Röd	Grön	Grön

Rekommendationer

För att utveckla verksamheten lämnas följande rekommendation till **kommunstyrelsen**:

- Att säkerställa att verksamheten omfattas av en heltäckande verksamhetsplan med uppföljningsbara verksamhetsmål som kopplar an till fullmäktiges strategiska mål.
- Besluta om aktiva åtgärder vid signaler om bristande måluppfyllelse avseende verksamhet och ekonomi.
- Systematisera arbetet med intern kontroll, planering, genomförande, uppföljning och utvärdering.

För att utveckla verksamheten lämnas följande rekommendation till **miljö- och byggnadsnämnden**:

- Att nämnden antar en verksamhetsplan som beskriver hur verksamheten ska bedrivas och vilka mål som ska vara styrande för verksamheten innevarande år. Verksamhetsplanen kan med fördel antas i samband med nämndens budget.
- Att nämnden säkerställer utförlig rapportering av måluppfyllnad under verksamhetsåret samt vid bokslut/årsredovisning i syfte att tydliggöra måluppfyllelse samt förekommande behov av åtgärder för måluppfyllnad.

För att utveckla verksamheten lämnas följande rekommendation till **gemensamma överförmyndarnämnden**:

- Att säkerställa att redovisning av verksamhetsmål under året tydliggör för förekommande bristande måluppfyllelse samt genomförda aktiviteter för måluppfyllnad.
- Att nämnden beslutar om aktiva åtgärder vid signaler om bristande måluppfyllnad för verksamhet och ekonomi.
- Att säkerställa att nämnden redovisar prövning av jäv på strukturerat sätt, exempelvis som en stående punkt på dagordningen.

Inledning

Inledning

Bakgrund

Av kommunallagen och god revisionssed följer att revisorerna årligen ska granska alla styrelser och nämnder.

Kommunstyrelsen och nämnderna ska förvalta och genomföra verksamheten i enlighet med fullmäktiges uppdrag, lagar och föreskrifter. För att fullgöra uppdraget måste respektive organ bygga upp system och rutiner för styrning, uppföljning, kontroll och rapportering samt säkerställa att dessa rutiner tillämpas på avsett sätt. En bristfällig styrning och kontroll kan riskera att verksamheten inte bedrivs och utvecklas på avsett sätt.

Syfte och revisionsfrågor

Syftet med den översiktliga granskningen är att ge kommunens revisorer ett underlag till uttalande i revisionsberättelse. Följande övergripande revisionsfråga ska besvaras:

Har kommunstyrelsens och nämndernas förvaltning skett på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt med tillräcklig intern kontroll?

Granskningen omfattar följande granskningsområden:

1. Styrning, kontroll och åtgärder.
2. Måluppfyllelse för verksamheten.
3. Måluppfyllelse för ekonomin

Nr 1 utgör underlag för att pröva om den interna kontrollen är tillräcklig. Övriga områden bildar underlag för att bedöma om förvaltningen sker på ett ändamålsenligt (2) och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt (3).

Revisionskriterier i granskningen utgörs främst av kommunallagen 6:6 och följsamhet till fullmäktiges uppdrag i form av mål och budget 2021.

Metod och avgränsning

Den översiktliga granskningen har skett genom dokumentanalys. I tid avgränsas granskningen i huvudsak till år 2021. I övrigt se "syfte och revisionsfrågor".

Respektive granskningsområde bedöms med hjälp av signalsystem: **grön (tillräckligt)**, **gult (delvis)** och **röd (otillräckligt)**.

Kommunestyrelsen

Sammanfattning

Kontrollområde/ tjänst		Revisionsfrågor								Sammantagen bedömning Bas + Tillägg	
Ändamåls- enlighet	Bas	5a								E/T	
	Tillägg	6a	7a	8b	8e						
Ekonomiskt tillfredsställande	Bas	5b								Röd	
Intern kontroll	Bas	1a	2a	3a	3b	3c	4a	4b	4c	4d	Röd
	Tillägg	6b	7b	7c	8a	8c	8d				

Sammantagen revisionell bedömning

- Bedömning om kommunstyrelsens verksamhet har utförts på ett **ändamålsenligt** sätt kan inte göras då grund för bedömning saknas.
- Kommunstyrelsen kan inte verifiera att förvaltningen skett på ett från **ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt** under år 2021.
- Den **interna kontrollen** hänförlig till kommunstyrelsens förvaltning har inte varit tillräcklig under år 2021.

Rekommendationer

För att utveckla verksamheten lämnas följande rekommendationer till styrelsen:

- Att säkerställa att verksamheten omfattas av en heltäckande verksamhetsplan med uppföljningsbara verksamhetsmål som kopplar an till fullmäktiges strategiska mål.
- Besluta om aktiva åtgärder vid signaler om bristande måluppfyllelse avseende verksamhet och ekonomi.
- Systematisera arbetet med intern kontroll, planering, genomförande, uppföljning och utvärdering.

Granskningsiakttagelser - bastjänst

Revisionsfrågor		Bedömning	Ev. noteringar
1. Verksamhetsplan	a) Har styrelsen antagit en plan för sin verksamhet?	Röd	Kommunstyrelsen har inte fastställt verksamhetsplan för hela sin verksamhet 2021. 2021-03-08 § 32 fastställer styrelsen verksamhetsplan för samiskprofilerad förskoleverksamhet, pedagogisk omsorg och samisk undervisning.
2. Budget	a) Har styrelsen antagit en budget för sin verksamhet?	Grön	2020-11-17 § 161 fastställs detaljbudget avseende 2021 för kommunstyrelsens verksamheter.
3. Mål	a) Finns mål formulerade för styrelsens verksamhet?	Röd	Granskningen kan inte verifiera att mål för kommunstyrelsens verksamhet finns för 2021. Fullmäktige har 2020 antagit mål för kommunstyrelsens verksamhet. Vi noterar att kommunstyrelsen 2021-11-22 § 134 till fullmäktige föreslår reviderade strategiska mål med indikatorer för 2022, samt enligt 2021-11-22 § 135 föreslår fullmäktige reviderad policy för målstyrning. 2021-11-22 § 138 redogör för ambition avseende målstyrning för 2022.
	b) Finns mål formulerade för styrelsens ekonomi?	Grön	Budget i balans är att anse ekonomiskt mål. Vidare har fullmäktige fyra fastställda mål för god ekonomisk hållning.
	c) Är målen uppföljningsbara (mätbara)?	Gul	Ekonomiska mål för god ekonomisk hushållning samt budget i balans är mätbara. Mål för kommunstyrelsens verksamhet har inte kunnat verifieras.

Granskningsiakttagelser - bastjänst

Revisionsfrågor		Bedömning	Ev. noteringar
4. Rapportering och åtgärder	a) Har styrelsen upprättat direktiv/ instruktion för rapportering till nämnden?	Gul	Vi noterar att styrelsen vidtagit vissa åtgärder för att säkerställa rapportering (2021-02-15 § 2) genom årshjul för rapportering av utbildningsverksamhet samt revidering av mall för protokoll. Granskningen kan inte styrka att plan för återrapportering av VoS antagits av nämnden.
	b) Fokuserar rapportering på måluppfyllelse och resultat?	Gul	Rapportering fokuserar på ekonomiskt resultat. Uppföljning av mål för verksamheten genomförs inte.
	c) Vidtar styrelsen tydliga åtgärder för att nå mål för verksamheten?	E/T	Måluppfyllelse redovisas inte i delårsrapport per augusti. Därmed saknas grund att bedöma om det funnits skäl för styrelsen att vidta åtgärder.
	d) Vidtar styrelsen tydliga åtgärder för att nå mål för ekonomin?	Röd	Enligt delårsrapport per augusti 2021 uppfyller kommunen endast två av fullmäktiges fyra mål för god ekonomisk hushållning. Två mål är inte uppfyllda. Vid budgetuppföljning 2021-11-22 § 133 ger styrelsen uttryck för att styrelsen förväntar sig en fortsatt restriktiv hållning från verksamheterna för att hålla nere kostnader.
5. Måluppfyllelse	a) När styrelsen uppsatta mål för verksamheten?	E/T	I årsredovisning 2021 framgår att kommunen inte följer upp antagna verksamhetsmål för 2021. Således saknas grund för bedömning.
	b) När styrelsen uppsatta mål för ekonomin?	Röd	Kommunstyrelsen redovisar i årsredovisning 2021 ett resultat motsvarande en negativ budgetavvikelse om -3,3 mnkr.

Granskningsiakttagelser, intern kontroll

Revisionsfrågor		Bedömning	Ev. noteringar
6. Riskanalys	a) Har riskanalys utförts i enlighet med fullmäktiges direktiv?	E/T	Granskningen har inte kunnat styrka att fullmäktige lämnat några direktiv till kommunstyrelsen hur riskanalyser ska genomföra.
	b) Finns en dokumenterad riskanalys för intern kontroll?	Röd	Granskningen har inte kunnat styrka att det finns en dokumenterad riskanalys för intern kontroll.
7. Plan för intern kontroll	a) Har plan för intern kontroll upprättats i enlighet med fullmäktiges direktiv?	E/T	Då plan för intern kontroll ej har upprättats saknas grund för bedömning.
	b) Har styrelsen antagit plan för intern kontroll för innevarande år?	Röd	Plan för intern kontroll för verksamhetsår 2021 har inte upprättats.
	c) Är planen heltäckande, dvs. omfattar den förekommande risker av olika slag?	E/T	Då plan för intern kontroll för verksamhetsår 2021 inte har upprättats saknas underlag för bedömning.
8. Rapportering	a) Har styrelsen upprättat direktiv för rapportering av intern kontroll till styrelsen?	Röd	Granskningen har inte kunnat styrka att direktiv för rapportering av plan för intern kontroll har upprättats.
	b) Sker rapportering till styrelsen enligt direktiv?	E/T	Då direktiv för rapportering inte upprättats saknas grund för bedömning.
	c) Fokuserar rapportering på resultat och analys?	E/T	Granskningen har inte kunnat styrka att rapportering av kontrollaktiviteter skett under 2021.
	d) Vidtar styrelsen vid behov åtgärder utifrån lämnad rapportering?	E/T	Då rapportering inte genomförts saknas grund för bedömning.
	e) Sker rapportering i enlighet med fullmäktiges direktiv?	E/T	Då granskningen har inte kunnat styrka att fullmäktige lämnat direktiv för rapportering saknas grund för bedömning.

Miljö- och byggnadsnämnden

Sammanfattning

Granskningsområde	Revisionell bedömning	Kommentar
Ändamålsenlighet <i>Baseras på revisionsfråga 5a</i>	E/T	Underlag för bedömning saknas.
Ekonomiskt tillfredsställande <i>Baseras på revisionsfråga 5b</i>	Grön	Nämnden kan verifiera att förvaltningen skett på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt under år 2021. Resultat enligt bokslut: + 80,6 tkr.
Intern kontroll <i>Baseras på revisionsfråga 1a, 2a, 3a-c, 4a-d</i>	Grön	Den interna kontrollen hänförlig till nämndens förvaltning har varit tillräcklig under år 2021.

Rekommendationer

För att utveckla verksamheten lämnas följande rekommendationer till nämnden:

- Att nämnden antar en verksamhetsplan som beskriver hur verksamheten ska bedrivas och vilka mål som ska vara styrande för verksamheten innevarande år. Verksamhetsplanen kan med fördel antas i samband med nämndens budget.
- Att nämnden säkerställer utförlig rapportering av måluppfyllnad under verksamhetsåret samt vid bokslut/årsredovisning i syfte att tydliggöra måluppfyllelse samt förekommande behov av åtgärder för måluppfyllnad.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Ev. noteringar
1. Verksamhetsplan	a) Har nämnden antagit en plan för sin verksamhet?	Röd	Samlad verksamhetsplan för år 2021 saknas. Tillsynsplaner för 2021 enligt relevant lagstiftning fastställs 2020-11-09 § 38.
12. Budget	a) Har nämnden antagit en budget för sin verksamhet?	Grön	2020-11-09 § 34 fastställs detaljbudget för nämndens verksamhet 2021.
3. Mål	a) Finns mål formulerade för nämndens verksamhet?	Grön	Mål för nämndens verksamhet finns formulerade enligt beslut 2019-06-11 § 22. Målen beskriver att verksamheten ska hålla lagstadgade handläggningstider.
	b) Finns mål formulerade för nämndens ekonomi?	Grön	Budget i balans anses ekonomisk mål.
	c) Är målen uppföljningsbara (mätbara)?	Grön	Målen bedöms vara mätbara.
4. Rapportering och åtgärder	a) Har nämnden upprättat direktiv/ instruktion för rapportering till nämnden?	Grön	Av protokoll 2019-06-11 § 22 framgår att uppföljning av verksamhetsmål ska ske årligen genom verksamhetsberättelse. Budgetuppföljning sker vid varje nämndsammanträde.
	b) Fokuserar rapportering på måluppfyllelse och resultat?	Gul	Ekonomisk rapportering vid samtliga nämndsammanträden fokuserar på resultat. Kommunens delårsrapport redogör för ekonomiskt resultat samt måluppfyllelse avseende handläggningstider. Det senare kan med fördel förtydligas med tillbörlig statistik.
	c) Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för verksamheten?	Grön	Då verksamhetsmålet bedöms vara uppfyllt saknas skäl för nämnden att vidta åtgärder.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Ev. noteringar
4. Rapportering och åtgärder	d) Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för ekonomin?	Grön	Vid delårsrapport bedöms budgeterat resultat nås för helår. Ekonomisk rapportering föranleder inget behov av särskilda åtgärder.
5. Måluppfyllelse	a) När nämnden uppsatta mål för verksamheten?	E/T	Från kommunens årsredovisning samt rapportering till nämnd framgår inte huruvida mål för verksamheten i form av lagstadgade handläggningstider uppfylls eller inte.
	b) När nämnden uppsatta mål för ekonomin?	Grön	I bokslut hanterat av nämnden 2022-02-01 § 5 redovisar nämnden ett positivt resultat på 80,6 tkr. Vi noterar att nämnden efterfrågar utförligare ekonomisk redovisning i ärendet vid nästa nämndsammanträde.

Gemensamma överförmyndarnämnden

Sammanfattning

Granskningsområde	Revisionell bedömning	Kommentar
Ändamålsenlighet <i>Baseras på revisionsfråga 5a</i>	Röd	Nämnden kan inte verifiera att dess förvaltning utförts på ett ändamålsenligt sätt under år 2021.
Ekonomiskt tillfredsställande <i>Baseras på revisionsfråga 5b</i>	Grön	Nämnden kan i rimlig grad verifiera att förvaltningen skett på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt under år 2021. Resultat mot driftbudget: + 195 tkr.
Intern kontroll <i>Baseras på revisionsfråga 1a, 2a-b, 3a-b, 4a-e</i>	Grön	Den interna kontrollen hänförlig till nämndens förvaltning har i rimlig grad varit tillräcklig under år 2021.

Rekommendationer

För att utveckla verksamheten lämnas följande rekommendationer till nämnden:

- Att säkerställa att redovisning av verksamhetsmål under året tydliggör för förekommande bristande måluppfyllelse samt genomförda aktiviteter för måluppfyllnad.
- Att nämnden beslutar om aktiva åtgärder vid signaler om bristande måluppfyllnad för verksamhet och ekonomi.
- Att säkerställa att nämnden redovisar prövning av jäv på strukturerat sätt, exempelvis som en stående punkt på dagordningen.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Ev. noteringar
1. Närvaro	a) Har ledamot/ersättare medverkat på nämndens sammanträden?	Grön	Kommunen har haft representation i nämnden vid samtliga möten under 2021 (10 möten).
2. Verksamhetsplan	a) Har nämnden antagit en plan för sin verksamhet?	Grön	Nämnden har fastställt mål och prioriteringar enligt beslut 2020-12-07 § 77 vilket är att likställa med verksamhetsplan.
	b) Omfattar plan den verksamhet som sköts inom samverkande kommuns geografiska område?	Grön	Mål och prioriteringar omfattar den verksamhet som sköts inom kommunens område.
3. Budget	a) Har nämnden antagit en budget för sin verksamhet?	Grön	2020-12-07 § 79 fastställer nämnden budget på programnivå för 2021.
	b) Omfattar budget den verksamhet som sköts i samverkande kommuns geografiska område?	Grön	Budget omfattar alla medverkande kommuner. Vissa kostnader är exkluderade i budget 2021.
4. Rapportering och åtgärder	a) Omfattar rapportering till nämnden den verksamhet som sköts i samverkande kommuns geografiska område?	Grön	Återkommande ekonomisk information från verksamheten. Anmälan av delegationsbeslut redovisas per kommun.
	b) Fokuserar rapportering på måluppfyllelse för verksamhet respektive ekonomi?	Gul	Ekonomiuppföljning vid sammanträden fokuserar på ekonomiskt resultat. Årsprognos per april 2021-05-06 § 36. Årsprognos samt verksamhetsmål redovisas vid delårsrapport per augusti 2021-09-16 § 57. Redovisning av verksamhetsmål kan med fördel förtydligas med prognos för uppfyllelse för helår samt genomförda aktiviteter för uppfyllnad.
	c) Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för verksamheten?	Röd	Delårsrapport visar att uppsatta mål för verksamheten inte uppnås. Beslut om åtgärd med anledning av rapporteringen saknas.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Ev. noteringar
4. Rapportering och åtgärder	d) Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för ekonomin?	Gul	Nämnden prognostiserar budgetunderskott för helår vid delårsrapport, till stor del hänförligt obudgeterade kostnader för kontorshyra. Beslut om åtgärd med anledning av rapporteringen saknas. Vid ekonomisk uppföljning 2021-11-18 § 84 beslutas att begränsa utbildningskostnader.
	e) Har nämnden återrapporerat till samverkande kommun enligt gällande direktiv?	Grön	Nämndens protokoll har delgivits kommunstyrelsen.
5. Måluppfyllelse	a) När nämnden uppsatta mål för verksamheten?	Röd	För målindikatorer redovisas i verksamhetsberättelse endast två värden, varav det ett uppfylls delvis och ett inte uppfylls. Övriga indikatorer redovisas inte. Nämndens/styrelsens prioriteringar kommenteras i verksamhetsberättelse, men bedömning om uppfyllelse framgår inte.
	b) När nämnden uppsatta mål för ekonomin?	Grön	I verksamhetsberättelse redovisar nämnden en positiv budgetavvikelse på +195 tkr.

Bilaga: Sammanställning av revisionsfrågor för alla revisionsobjekt

Sammanställning revisionsfrågor, bastjänst

Revisionsfråga	KS	MBN
1a. Har nämnden antagit en plan för sin verksamhet?	Röd	Röd
2a. Har nämnden antagit en budget för sin verksamhet?	Grön	Grön
3a. Finns mål formulerade för nämndens verksamhet?	Röd	Grön
3b. Finns mål formulerade för nämndens ekonomi?	Grön	Grön
3c. Är målen uppföljningsbara (mätbara)?	Gul	Grön
4a. Har nämnden upprättat direktiv/ instruktion för rapportering till nämnden?	Gul	Grön
4b. Fokuserar rapportering på måluppfyllelse och resultat?	Gul	Gul
4c. Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för verksamheten?	E/T	Grön
4d. Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för ekonomin?	Röd	Grön
5a. När nämnden uppsatta mål för verksamheten?	E/T	E/T
5b. När nämnden uppsatta mål för ekonomin?	Röd	Grön

Sammanställning revisionsfrågor, tilläggstjänst

Revisionsfråga	KS
Har riskanalys utförts i enlighet med fullmäktiges direktiv?	E/T
Finns en dokumenterad riskanalys för intern kontroll?	Röd
Har plan för intern kontroll upprättats i enlighet med fullmäktiges direktiv?	E/T
Har styrelsen antagit plan för intern kontroll för innevarande år?	Röd
Är planen heltäckande, dvs. omfattar den förekommande risker av olika slag?	E/T
Har styrelsen upprättat direktiv för rapportering av intern kontroll till styrelsen?	Röd
Sker rapportering till styrelsen enligt direktiv?	E/T
Fokuserar rapportering på resultat och analys?	E/T
Vidtar nämnden vid behov åtgärder utifrån lämnad rapportering?	E/T
Sker rapportering i enlighet med fullmäktiges direktiv?	E/T

Sammanställning revisionsfrågor, bastjänst gemensam nämnd

Revisionsfråga, gemensam nämnd	ÖFN
1a. Har ledamot/ersättare medverkat på nämndens sammanträden?	Grön
2a. Har nämnden antagit en plan för sin verksamhet?	Grön
2b. Omfattar plan den verksamhet som sköts inom samverkande kommuns geografiska område?	Grön
3a. Har nämnden antagit en budget för sin verksamhet?	Grön
3b. Omfattar budget den verksamhet som sköts i samverkande kommuns geografiska område?	Grön
4a. Omfattar rapportering till nämnd den verksamhet som sköts i samverkande kommuns geografiska område?	Grön
4b. Fokuserar rapportering på måluppfyllelse för verksamhet respektive ekonomi?	Gul
4c. Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för verksamheten?	Röd
4d. Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för ekonomin?	Gul
4e. Har nämnden återrapporterat till samverkande kommun enligt gällande direktiv?	Grön
5a. När nämnden uppsatta mål för verksamheten?	Röd
5b. När nämnden uppsatta mål för ekonomin?	Grön

2022-03-18

Christer Marklund

Uppdragsledare

Daniel Brandt

Projektledare

pwc.se

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av Dorotea kommun enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan från den 25 oktober. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.